

Skär på skärgårdsis

Är du trött på att skida i andras spår? Vill du hellre skapa dina egna avtryck? Vid Grinda i Stockholms mellersta skärgård finns ofta perfekt skejtskare på havsisen, redo att upptäckas.

TEXT: Gunnika Isaksson-Lutteman FOTO: Tomas Almbo

REDAN PÅ KAJEN i Vaxholm förstår vi att vi är de enda som hoppas på skidföre i skärgården. Det är många undrande blickar som följer oss och vårt skidfodral. Om vi har valt rätt utrustning eller inte kommer snart visa sig. Skärgårdsbåten Söderarm pustar och stånkar när den knuffar sig genom drivisen i riktning mot Grinda som är utgångspunkt för helgen. Grindas skärgårdsidyll svämmar över av människor på sommaren men såhär års hoppas

vi få ha det mesta för oss själva. Vi kliver iland på södra bryggan och upprymda småspringer vi mot världshuset som är inhytt i en gul jugendvilla från tidigt 1900-tal. Innanför dörrarna tas vi emot av personalens varma leenden och en sprakande brasa i lobbyns öppna spis. Snart står vi med pjäxor på ute i den strålände solen. Den snötäckta isen skriker om att bli skejtad och vi vill gärna infria dess önskan.

Bland bojar och bryggor

Första skären är lite trevande. Det är ändå havsis vi rör oss på. Men snart vågar vi ta ut skären. Vi seglar fram över isens skare. Gästhamnens bojar svischar förbi. Vi blir snabbt andfådda, men det känner vi knappt i vårt glädjerus. Vi svänger in mot en brygga för paus och en försenad lunch. Det är vindstilla och att dingla med benen från en brygga är lika härligt oavsett årstid. – Livet blir knappast bättre än såhär, suckar jag nöjt när jag lutar mig tillbaka mot den solvarma klippan och sluter ögonen.

Utän att vi egentligen märker det har eftermiddagen övergått i kväll och det är dags att ta sig tillbaka och svida om inför middagen.

Välkänt för sin goda mat

Grindas världshus har flera gånger blivit omnämnt i gormetboken White guide, så det känns som om vi är i trygga händer

vad gäller middagsarrangemanget. Ön har en lång tradition att ta hand om sina gäster. Redan i slutet på 1700-talet fanns en krog i närheten av bryggan på södra sidan. Skärgården befolkades då av fiskare och bönder som forslade sina varor till storstaden där de krängdes på marknaden vid Östermalmstorg. Ett pärlband av enkla sjökrogar kom till längs segelleden mot Stockholm för att stilla törsten hos roddarna och bota sällskapsjuka matrosor. Ikväll serveras lammracks och rökt lax av

betydligt högre kvalitet än vad den dåtida sjökrogen förmodligen erbjöd. Laxen är så mör att den nästan smälter i munnen. Efter en perfekt chokladkaka såsar vi oss tillbaka till hotellrummet. Det är nämligen tillåtet att lägga sig före nio om man har varit ute i friska luften hela dagen.

Spökerier och nobelherrar

Morgonen väcker oss med trevande solstrålar. Vårdshusets frukostbuffé går inte heller av för hackor och en lång stund blir vi sittande med morgonkaffet på verandan och filosoferar om livet förr. I början på 1900-talet började en ny epok på Grinda då nobelstiftelsens förste direktör, *Henrik Santesson*, köpte ön och byggde den gula stenvillan, vars veranda vi nu sitter på. Ön gick från boskapsskötsel och jordbruk till att bli ett privat fritidsparadis. Sara som jobbar i receptionen kommer ut och frågar om allt är till belåtenhet. Vi har inget alls att klaga på, men är nyfikna på spökerierna. Sara berättar att herr Santesson tidigt dog ifrån sin familj, men frun Alfhild höll ställningarna många år innan hon sålde ön till Stockholms stad och dränkte sig av hjärtesorg.

– Det är flera i personalen som har hört Alfhilds vålnad slå i dörrarna på vinden, avslöjar Sara.

Efter andra världskriget har huset huserat ridlägerverksamhet och barnkollo, men även fungerat som behandlingshem

för narkomaner och pensionat. Sedan 1995 är det *Jan Pfister* som driver hotell och restaurang i Grindas gula hus. Vi klampar nedför trappan med skidorna på axeln och tar riktning mot Källviken, samma vik där Alfhild dog.

Frihet på is

Som ett oskrivet blad ligger isen där och väntar på att få en historia inristad i sin gnistrande vita yta.

– Vilken frihetskänsla, ropar jag lyckligt när vi svävar fram över isen tillsammans.

Här finns inga givna spår att följa, inget som styr oss i en viss riktning. Skidorna och tankarna får färdas fritt. Bakom oss ristas vår historia. Vi kikar in under Grindas norra brygga, bara för att vi kan, innan vi fortsätter över den oändligt vita isen. En räv har raskat över isen och vi följer spåret en stund innan vi vänder tillbaka över fjärden. Vid Klubbuden stiger vi iland för mat och vila. Solen

gassar och mössan åker upp i pannan. Det är långt fram på eftermiddagen innan vi skidar utan någon särskild brådska till den väntande gourmetmiddagen

Stjärnklar natt

Inte heller den här kvällen blir vi besvikna. Köket har gjort sig till och bjuder på tre rätter med italiensk touch. Kaffet och punchen intas på verandan i den stjärnklara natten. Inlindade i filter blickar vi ut mot ängen nedanför där det förr fanns en dansbana. Längst bort i horisonten glimrar det öppna havet. Innanför de immiga fönstren hörs sorlet från de fåtal övriga gäster som också har hittat hit denna årstid. Men här ute är det bara vi och stjärnorna. Ju mer vi tittar, ju fler stjärnor syns på natthimlen. Vi båda ser stjärnfallet blänka till.

– Om vi önskar oss något nu, så kommer det falla in, säger Tomas.

Men vad mer kan man önska sig? ☺